

Espainiak gainditu egin du erleen osasunaren inguruko Europako azterketa

15/04/23

Elikadura eta Albaitaritza Bulegoak (OAV) ikerketa-misio bat gauzatu zuen Espainian, **erleen osasunaren egoerari buruz, 2014ko irailaren 29tik urriaren 3ra bitartean**.

Misioaren helburu orokorra izan zen ezagutzea zein zen ezti-erleen osasun-egoera eta zein mailatan aplikatzen zen arloko Europako legedia . Misio hori erleen osasuna modu proaktiboan babesteko Europako estrategiaren baitan dago; izan ere, azken urteetan erleen heriotza-tasa handia atzeman da:

- [Txostena: erleen heriotza-tasaren igoera hainbat herrialdetan, EBn zein EBtik kanpo](#)

Espainian egindako misioaren **ondorio nagusiak** hauek dira:

1. **Espainiako agintaritza eskudunak oinarri bat osatu du, erleen osasuna kontrolatzeko.** Oinarri horrek gainditu egiten ditu EBren betekizunak, batik bat, erleen trazabilitateari eta Varroa akaroaren kontrolari dagokienez.
2. **Erlezaintza-industria ongi egituratuta dago** eta aktiboki hartzen du parte erleen osasunaren arloan.
3. **Esanguratsua da erlastarren merkataritza:** garapen iraunkorra du, eta, kontrol ofizial eraginkorraren mende badago ere, sektorearen berariazko ezaugarriak ez dira behar beste aintzat hartzen erleen osasuna babesteko araudia egitean.
4. **Varroa akaroaren programa ofiziala behar bezala aplikatzen da** eta kontrolen xede da.
5. ***Aethina tumida*ren eta *Tropilaelaps*en intrusio** posibleen aurreko prestakuntza-maila hobetu egin bada ere, hainbat **xehetasun praktiko garatu behar dira oraindik**, plana erabat eraginkorra izan dadin.
6. Nahiz eta **loke amerikarra** kontrol ofizialen mendeko gaixotasuna izan eta Espainian egon, **ia ez dago exekuzio-neurririk edo oso neurri gutxi aplikatzen dira**.

Misioaren txostenak ez du gomendiorik ematen, ikerketa egiteko txostena baita.

- Eskuratu: "[Erleen osasunaren inguruko informazioa biltzeko, 2014ko irailaren 29tik urriaren 3ra bitartean Espainian egindako misioaren azken txostena](#)".
- [Espainiako agintaritza eskudunaren oharrak hasierako txostenari dagokionez](#).

Hainbat datu Espainiako erlezaintzari buruz

Erlezaintza oso sektore garrantzitsua da Espainian. Gutxi gorabehera, **2,5 milioi erle-kolonia eta 26.000 erlezain** daude erregistratuta. Erle-kolonia gehien (**EBko erroldaren % 19**) dituen estatu kidea da; 5.000 erlezain profesionalek ustiatzen dituzte kolonia horietatik bi milioi.

Espainiak **30.000 tona ezti eta 1,5 tona argizari** ekoizten ditu, 2012ko datuen arabera.

Metodo berri bat, arrautzak ekoizpen-sistemaren arabera bereizteko

Ekoizpena kontrolatzea eta etiketa-arauak behar bezala ezartzea giltzarri dira kontsumitzaileek askatasunez erabaki ahal izateko.

Alde horretatik, joan den martxoaren 18an **AviAlter-ek** (Hegazti Hazkuntza Alternatiboaren Elkarte Profesionala) Batzar Orokorra egin zuen Zaragozan, FIGAN 2015en barnean. Jarraian, **jardunaldi tekniko bat** egin zuen "Arrautza alternatiboaren trazabilitaterako bermea eta kontrola" gaiaren inguruan, eta han, hiru profesional aditu ezagunek beren lanak aurkeztu zituzten. **Jesús Salasek (MAGRAMA)** "Arrautza behar bezala ziurtatzeko bermeak eta kontrolak" gaiaren inguruan hitz egin zuen, **Ricardo Ceperok (Albaitaritza Fakultatea, Zaragozako Unibertsitatea)** "Hazkuntza-sistema hautemateko metodoak" lana aurkeztu zuen, eta **Agnès Laszczyk-ek (All Labels, kontsultore independentea eta kalitate bereziko zigiluetan aditua)** "Landako Arrautzak goi-mailako kalitate-ziurtagiriaren zigilua lortzeko baldintzak" lana aurkeztu zuen.

Ricardo Cepero doktorearen lana nabarmendu nahi dugu; izan ere, erakutsi zigun **nola identifikatu hazkuntza-sistema arrautzen oskoletan izaten diren markak argi ultramoreen bitartez behatuta**. Lan zabalago eta osoago baten atariko emaitzak erakutsi zizkigun, baina nahiko izan ziren metodoaren baliozkotasuna eta fidagarritasuna egiaztatzeko.

[Artikulu osoa](#)

Animalien garraioa hobetzeko Europako proiektua 15/03/27

Urtero, batez beste, elikagaietarako 365 milioi animalia garraiatzen dira Europako Batasunaren (EB) barruan; horietatik 6 milioi inguru bidaia luzeetan garraiatzen dira (8 ordutik gorakoetan).

Garraio-aldian [animalien ongizatea](#) bermatzeko, zenbait neurri hartzen dira. **Nahitaezkoa da, besteak beste, Kontrol Guneak egotea (lehen "geldialdi-gune" deitzen zitzaien); horietan, animaliek atseden hartu behar dute bidaiaren zati bat egin ostean**, eta elikagaiak eta ura eman behar zaizkie. Erakunde eskudunek baimendu behar dituzte gune horiek; halaber, guneok legeek ezarritako baldintza jakin batzuk bete behar dituzte.

Ikusi da kontrol-guneek zenbaitetan ez dituztela baldintza horiek betetzen. Hori dela eta, **Europako Batzordeak (EB) azterlan bat egin du**, batetik, EBn gaur egungo egoera-mapa bat edukitzeko eta, bestetik, estrategiak garatzeko, **gune horien baldintzak hobetu eta eta garraiolariek hobeto erabil ditzaten**. Horrez gain, instalazio horiei kalitate-egiaztigiri bat ematea ere aztertzen ari dira.

Honako hauek dira azterlanaren ondorio aipagarrienak:

Iraupen luzeko bidaien ibilbideak, animalia-espezien arabera

- **Behiak** Irlandatik eta Europa ekialdeko herrialdeetatik Italiara, Espainiara eta Herbehereetara garraiatzen dira.
- **Zaldiak, nagusiki, Poloniatik, Errumaniatik eta Hungariatik Italiara eta Frantziara** garraiatzen dira.
- **Ardi gehienak Europa ekialdetik hego-mendebaldera** garraiatzen dira. Halaber, Espainiatik Italiara eta Greziara ere eramaten dira.
- **Txerriak, nagusiki, Europa ipar-hegoaldetik Espainiara, Italiara, Errumaniara eta Errusiara** garraiatzen dira.
- Urte batetik bestera aldatu egiten da animalia-kopurua, baina **joan-etorri nagusien ibilbideak berberak izan ohi dira.**

Kontrol-guneen erabilera eta ezaugarriak

- **4 kontrol-gunek** (Frantziako bik, Alemaniako batek eta Espainiako batek) **okupazio handia izan ohi dute** (edukiera osoaren erabileraren > % 60) gutxienez urtean 8 hilabetez.
- **Bisitarien erdiak-edo ohikoak izaten dira, eta beste erdiak, berriz, noizean behingoak.**
- Ez dago informaziorik kontrol-guneetako egonaldiaren inguruko arauak betetzen ez dituzten garraio-enpresen kopuruari buruz.
- **Kontrol-guneetako asko duela gutxi ezarri eta onetsi dira** (% 40 2005az geroztik eta % 30 2000-2004 artean).
- **57 kontrol-guneetatik 35 (% 61) onetsita daude**, hala kontrol-gune gisa nola kontzentrazio-zentro gisa.
- **Gehienak garraio-ibilbide nagusietatik gertu daude.** Batez besteko distantzia 10 kilometro ingurukoa da.
- **% 19 (11 kontrol-gune) espezie edo animalia-kategoria jakin baterako espezializatuta dago.**

Azterlanean EBko kontrol-gune guztietatik 57k parte hartu dute. Gaur egun, 14 herrialdetan onartutako 157 kontrol-gune daude; hala ere, gutxienez 44k ez dihardute kontrol-gune gisa, edo itxita daude. Espainian, erregistraturiko 7 kontrol-guneetatik 3k bakarrik dihardute kontrol-gune gisa; gainerakoetatik, bi itxi egin dituzte, eta beste biek kontzentrazio-zentro gisa dihardute.

Azken txostena: [Kontrol-guneei egiaztatzea emateko aukeraren ebaluazioa](#) - Europako Batzordea

Schmallenberg gaixotasunaren gaur egungo egoera 15/03/23

Denok gogratzen dugu gaixotasun hau, alde batetik bere izenagatik eta, bestetik, gaurkotasun nabarmena euki zuelako 2012an.

Hain zuzen, Schmallenberg-en gaixotasuna 2011ko udan antzeman zen lehen aldiz.

Artikulu honetan gaisotasunaren kronologia birpasatuko dugu, gaurko egoera eta baita ere beraren gainean dugun azken ezaguera.

[Artikulu osoa](#)

H5N8 oso patogenoa den hegazti-gripeari (OPHG) buruzko azken berriak 15/03/11

Inprimakiaren hasieraJoan den otsailaren 24an **Hungariako agintariek** baietsi egin zuten **H5N8 oso patogenoa den hegazti gripearen (OPHG) foku bat, ahate-ustiategi batean.**

Azken hiru hilabeteetan H5N8 OPHGaren **hamabi foku atzeman dira Europar Batasunean**, etxeko hegaztien artean. Horiei gehitu egin behar zaizkie Holandan atzemandako bost fokuak, Alemaniako laurak, Erresuma Batukoa eta Italiakoa.

- [H5N8ren Europako fokuei buruzko albistea](#) - ELIKA

Aurretiazko emaitzen arabera, birusa estu lotuta dago Asiako anduekin eta orain arte sekuentziatu diren Europako birusekin.

Hegaztiak honako sintoma hauek izan zituzten: sintoma neurologikoak, sudur-isuria eta hilkortasun-tasa handitzea. Sintoma horiek susmarazi zuten gaixotasunaren presentzia. Gizentzeko 21.170 ahate dituen ustiategi intentsibo bat da, Bèkès eskualdean dagoena.

Ustiategiko hegazti guztiak hil behar izan dira, baita ustiategi kaltetuarekin kontaktua izan zuten inguruko hiru ustiategietako etxeko hegazti guztiak ere. Gainera, segurtasun-eremu bat eta zaintza-eremu bat ezarri dituzte. Horietan atzeko patioako hainbat abeletxe daude, eta guztira 18.000 animalia dituzte.

MAGRAMaren arabera, gaur arte **Espanian ez dago gaixotasunaren susmorik.**

- [H5N8 OPHGaren fokuari buruzko aurkezpena. Hungariako Nekazaritza Ministerioa](#) - EE
- [Hungariako H5N8 OPHGaren inguruko albistea](#) - RASVE
- [H5N8 OPHG Europan sartzeko bideei buruzko albistea](#) - ELIKA

Higiene-jardunbide egokien gida eztiaren sektorerako 15/03/02

Aragoiko Elikaduraren eta Nekazaritzako Elikagaiak Sustatzeko Zuzendaritza Orokorrak sustatu

egin du **eztiaren sektoreko higie-ne-jardunbide egokien gida**. Sektorea bera aritu da horretan lanean, Abeltzaintzako Osasun Defentsako taldeetako teknikarien eta Abeltzaintza Baliabideen Zerbitzuko funtzionarioen bidez.

Gaur egun, Aragoi-n **1.219 erle-ustiategi daude errol-datuta**; guztira 104.082 erlauntz dira, eta **urtean 619 tona ezti** inguru ekoizten dituzte. Ustiategi gehienak (% 68) txikiak dira: eroldaren % 30 eta ezti-ekoizpen guztiaren % 10 dira. Gainerakoetan ustiapen komertziala egiten da, bai beste jarduera batzuen osagarri gisa (ustiategien % 30 eta erlauntzen % 60), bai eskusiboki (ustiategien % 2, erlauntzen % 20 eta ekoizpenaren % 30).

Gidaren **helburua da erraz aplikatzeko tresna operatibo bat ematea erlezainei**, erabat egoki daitezen arauk ezarritako eskakizun guztietara; gainera, besteak beste, honako atal hauek biltzen ditu:

- Eztiarekin lotutako arriskuak.
- Eztiaren sailkapena.
- Fluxuaren diagrama.
- Higie-ne-jardunbide egokiak erletxean.
- Jardunbide egokiak ezti-a biltzeko, ateratzeko eta egokitzeko prozesuetan.

[Higie-ne-jardunbide egokien gida, eztiaren sektorerako](#) - Aragoiko Gobernua
[Aragoiko erlezaintzari buruzko webgunea](#) - Aragoiko Gobernua

Komunikazio-estrategia, akainek transmititutako gaixotasunen inguruan - ECDC 2015

[Presta zaitez akainen sasoirako!](#) lemapean, [ECDC](#)k eguneratu egin ditu Europar akainen bidez transmititutako gaixotasunei buruzko komunikazio-materialak.

Eguneratze horrek baliabide hobetuak eta tresna berriak ematen ditu, osasun publikoko agintariei laguntzeko, [komunikazio-ekimenak](#) egin behar dituztenean, gaixotasunen transmisioa prebenitzeko programetan.

Akainek ez dute gaixotasunik eragiten, zuzenean, gizakien artean; baina, euren ziztaden bidez, patogenoak transmiti ditzakete, eta, ondorioz, gaixotasunak eragin.

Materiala egiteko aintzat hartu dira bektoreen bidez transmititutako gaixotasunen zientzia-ezagutza eta Osasun Publikoko komunikazioan egindako aurrerapenak. **Mezu gakoak zuzentzeko eta honako hauen artean gaixotasunak saihesteko diseinatu da: haurrak, eremu endemikoetara doazen bidaiariak, osasuneko profesionalak eta eremu endemikoetan bizi den jendea, oro har.**

Materialak honako hauei buruzko informazioa biltzen du:

- Nola saihestu akainen ziztadak
- Nola ezagutu akainak atzeman daitezkeen habitatak.
- Nola ezagutu eta desagerrarazi akainak modu egokian.
- Nola ezagutu akainen bidez transmititutako gaixotasun nagusiak, eta nola tratatu.
- Akainen bidez transmititutako gaixotasunak saihesteko neurriak.

Berrikuntza gisa, materialak argazkien biblioteka bat biltzen du, hainbat akain-espezieren kalitate handiko irudiekin.

Material horiek erraz egoki daitezke beharrian nazionaletara. Halaber, oinarria eman dezakete, komunikazio-kanpaina berriak abiarazteko.

[Presta zaitez akainen sasoirako! ECDC](#)

Haurdun dauden emakumeak eta Q sukarra **15/02/10**

Erresuma Batuko Osasun Publikoko zein Nekazaritza eta Abeltzaintzako agintari eskudunek mezu bat igorri dute, haurdun dauden edo egon daitezkeen emakumeen artean hainbat gaixotasun prebenitzeko.

Informazio-oharrak emakumeei ohartarazten die euren osasuna eta fetuarena arriskuan jar dezaketela ardiekin edo abeletzeko beste edozein animaliekin kontaktuan badaude animaliak erditzean; izan ere, animalia horiek hainbat infekzio (besteak beste, Q sukarra) kutsa ditzakete.

Nahiz eta animalia infektatu batek kutsa ditzakeen haurdunen kopuru oso-oso txikia izan, garrantzitsua da haurdun dauden emakumeak kontziente izatea gerta daitezkeen arriskuez eta neurri egokiak hartzeko garrantziaz.

Arrisku horiek ez dira soilik animaliekin eta urteko garai zehatz batekin (udaberrian jaiotzen dira arkume gehienak) lotzen. Kumea izan duten behi-aziendarekin eta ahuntzekin kontaktuan egoteak ere antzeko arriskuak dakartza.

Infekzio-arriskua murrizteko, haurdun dauden emakumeek:

- ez diete lagundu behar animaliei (ardi, ahuntz, behi eta abarrei) erditzean;
- ekidin egin behar dute kontaktu izatea abortatutako edo jaioberri diren arkume/txekor/antxumeeekin. Halaber, ekidin egin behar dute kontaktua izatea karenarekin edo kutsatuta egon daitezkeen materialekin (animalien ohantzeekin, adibidez);
- ekidin egin behar dute kumea izan duten animaliekin, horien kumeeekin edo karenarekin kontaktuan egon diren arropak, botak edo edozein material manipulatzeko;
- ziurtatu egin behar dute kumea izan duten ardiei edo beste animalia batzuei lagundu dieten pertsonetikiko kontaktua modu egokian gauzatzen dela (hau da, pertsona horiek higiene-neurri egokiak hartu dituztela, kutsatuta egon daitezkeen arropak ez daramatzatela, eta abar).

Gainera, haurdun dauden emakumeek mediku batenagana jo beharko dute sukarra edo

gripearenaren antzeko sintomak badituzte edo abeletxe baten inguruan kutsatu egin direla sumatzen badute.

Azkenik, agintariek abeltzainei adierazi diete erantzukizuna dutela haurdun dauden emakumeen, euren familiako kideen eta abeletxera hurbil daitezkeen langile publiko zein pribatuen artean arriskuak murriztean.

[Erresuma Batuko agintarien prentsa-oharra](#)

Albaitaritzako sendagai berriak European **15/02/10**

2014an, Europako Sendagaien Agentziak ([EMA](#)) gomendatu du baimentzea **albaitaritzako 20 medikamentu berri**. Horietako batzuk espezie txikientzat edo gaixotasun arraroetarako dira.

Medikamentu horien artean dago **Schmallenberg birusaren kontrako lehen txertoa**, eta gomendioa da European baimentzea, eta behi eta ardientzat da.

Guztira gomendatutako hogeit hamar sendagaietatik hamaika laguntza-animalientzako dira (adibidez, txakurrentzako txertoak) eta bederatzik elikagaiak ekoizten dituzten animalientzako (eskortako hegaztiak, txerriak, behiak eta ardiak).

Txerriak Txerrien Izurrite Klasikoaren birusaren (PPA) aurka immunizatzeko txertoen lehen gomendioak, txerto tradizionalekin ez bezala, **ahalbidetu egiten du naturalki edo txertorik jaso gabe kutsatu diren animaliak identifikatzea**. Oro har, European, gaixotasuna kontrolatzeko, animalia hitzen da, eta produktu horrek aukera emango luke txertoen bidez gaixotasuna kontrolatzeko.

Europako Sendagaien Agentziari buruz

EMA Europar Batasuneko erakunde deszentralizatua da. Londresen du egoitza eta 1995ean hasi zen martxan.

Farmazia-konpainiek eginiko sendagaiak merkaturatzeko baimen-eskaeren ebaluazioa zientifikoa egiten du, hala gizakiek nola animaliek erabil dezaten Europar Batasunean (EB). Baimen hori Europako Batzordeak (EB) ematen du, eta balioa du EBko estatu kide guztietan, baita Islandia, Liechtenstein eta Norvegia bezalako herrialdeetan ere.

[Txostena](#) – AEM

[Albaitaritzako medikamentuen zerrenda](#) – AEM

[Informazio gehiago Europako Sendagaien Agentziari buruz](#)

H5N8 hegazti-gripearen agerraldien gaur egungo egoera Europan 15/02/10

Joan den urtarilaren 20an, Alemaniako agintariek baieztatu egin zuten H5N8 Oso Patogenoa den Hegazti-gripearen foku berri bat. Horrekin, **Alemanian 5 foku jakinarazi dituzte**.

Agerraldia **komertziala ez den ustiategi baten** atzeman zuten. Bertan, **hainbat espezieetako 98 hegazti eta abeletzeko** beste animalia batzuk zeuden.

2014ko azaroaren hasieratik atzeman zen **H5N8 Oso Patogenoa den Hegazti-gripea Alemanian, Herbehereetan, Erresuma Batuan eta Italian**. Kaltetutako estatu kide guztiek berehala hartu dituzte neurriak, hegazti-gripearen aurkako EBko legediarekin bat etorriz (2005/94/EC Zuzentaraua). Foku honetan, zehazki, gainerako oiloak, ahateak eta antzarak hil dira, eta ustiategian zeuden beste hegazti-espezieen laginak hartu dituzte, birusik ez dutela ziurtatzeko.

Europan, **hau da birus honen egoera**:

IA H5N8 fokuak Europan

Herrialdea	Noiz egin zen 1. jakinarazpena	Foku-kopurua
Alemania	2014/11/06	5
Erresuma Batua	2014/11/16	1
Holanda	2014/11/16	5
Italia	2014/12/16	1

Ez da egon kaltetutako ustiategitik arrisku-mugimendurik beste estatu kide batzuetara, ez eta beste herrialde batzuetara ere.

Jakinarazitako fokuen **jatorria, ziurrenik, ur-hegazti migratzaileekiko kontaktua izan da**. Beraz, gogorarazten da beharrezkoa dela hegazti-ustiategietako biosegurtasun-neurriak indartzea, bereziki baso-hegaztiekiko kontaktua ekiditeko neurriak.

[H5N8 Hegazti-gripearen aurreko egarraldiak](#) - ELIKA

[Zientzia-txostena: H5N8 Hegazti-gripeak](#) - EFSA

[H5N8 Hgeazti-gripeari buruzko aurkezpena](#) - EFSA